

ki je pri Angležih zelo priljubljeno; to je angleška posebnost, in menda ni nikjer toliko posvetnjakov-bogoslovcev nego na Angleškem.

Kot pravi humanist se je Gladstone obilo pečal s starimi klasiki in si je tudi kot učenjak v jezikoslovni stroki pridobil sloveče ime. Najljubši predmet mu je bila »homerologija«, kakor je sam pravil. O Homerju in starogrških odnošajih je napisal več zelo čislanih knjig. Toda kot razumen, praktičen Anglež se ni ukvarjal samo s kritiko tekstov, niti si belil glave zgolj s »konjekturami«, ampak preiskoval in presojal je starogrške državne, družabne in rodbinske odnošaje, po katerih se je grški narod povzpел do slave in velikosti. Gladstone je mislil pri svojem preiskovanju na koristno stran in premišljeval je, kaj bi se dalo posneti iz starogrškega življenja in v prid obrniti za sedanjost. Vidi se, da Angležu veda ni mrtva in ne samo breme za možgane. Znanemu »temeljitemu« narodu bi bila morda angleška šolska učenost nezadostna; toda Angleži so imeli svojega Bacona in Benthama in so kmalu razumeli »utilitarizem« v vedi. Sicer pa so tudi Nemci v novejšem času krenili na drugo pot.

Približal sem se koncu tega sestavka, ne da bi bil omenil z besedico tudi zmot in slabosti Gladstoneovih; samo hvalil sem ga in slavo pel njegovim redkim prednostim. Ali je to nepristranska sodba? ali je bil Gladstone kar čist vzor brez madeža? — Kajpada je imel tudi svoje slabosti, saj je bil človek — oprostite to vsakdanjo frazo! — Da odkrito povem: jaz ne vem, katere napake je imel, katerim zmotam je bil vdan. Tem bolje. Saj nisem poklican, da bi poudarjal, kaj ga je vrstilo med druge ljudi, ampak kaj ga je odlikovalo. Vsekakor je Gladstone tudi za pesimista zelo tolažljiva prikazen v ti solzni dolini, in najnovejši pokopanec v Westminsterški opatiji se vsekakor odlikuje tudi med preslavnimi sopokopanci, in njegovo ime se bode svetilo tudi poleg imen največjih sinov zavidanja vredne Britanije.

U l o m k i.

1.

Da sem lahek ptiček,
Bi razpel peroti;
V pesmi glasni vzplaval
Ljubici naproti.

Pel bi ji na jutro,
Pel ji celi danek,
Pel bi ji po noči
V vseblažilni sanek.

Srpoš.

28*